

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

- α) Σελίδα 77 σχολικού βιβλίου
«Οι πεδινοί ... μικροκαλλιεργητές».
- β) Σελίδα 86 σχολικού βιβλίου
«Το μοναδικό ... το 1908»
- γ) Σελίδα 93 σχολικού βιβλίου
«Πράγματι ... φιλελεύθερους».

ΘΕΜΑ Α2

- α) Σωστό
- β) Λάθος
- γ) Λάθος
- δ) Σωστό
- ε) Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

Σελίδες 26-27 σχολικού βιβλίου
«Το πιστωτικό σύστημα ... Εθνικής Τράπεζας».
Στην απάντηση θα μπορούσε να συμπεριληφθεί και η πρώτη παράγραφος της ενότητας 5.

ΘΕΜΑ Β2.

Σελίδες 104-105 σχολικού βιβλίου
«Στην πολιτική πρακτική οι φιλελεύθεροι ... δεύτερο νομοθετικό σώμα».

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

- α. Σχολικό βιβλίο, Γ. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20^ο ΑΙΩΝΑ / 8. Η Τράπεζα της Ελλάδος, σελίδα 53
Το 1927, με αφορμή το αίτημα της Ελλάδας ... ξεκίνησε από τη Νέα Υόρκη το 1929.

Πληροφορίες από κείμενο Α

- Επιβεβαιώνεται η λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος από το 1928.
- Επισημαίνεται επίσης η σημασία της εξασφάλισης της μετατρεψιμότητας της δραχμής (εθνικό νόμισμα) σε λίρες (χρυσός) και ο τρόπος που η εφαρμογή αυτού του κανόνα συνέδεε τη νομισματική κυκλοφορία με τις συναλλαγές της Ελλάδας με το εξωτερικό.

- β. Σχολικό βιβλίο, Γ. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20^ο ΑΙΩΝΑ / 9. Η κρίση του 1932, σελίδα 54
Η παγκόσμια οικονομική κρίση έφτασε ... πέρα από τα αρνητικά, είχε και θετικά στοιχεία.

Πληροφορίες από κείμενο Β

- Επισημαίνεται η ανάγκη εφαρμογής κρατικού παρεμβατισμού στην οικονομία, προκειμένου να αποφευχθεί η εξάντληση των αποθεμάτων της χώρας σε χρυσό και συνάλλαγμα (προσπάθεια αποτροπής της ελεύθερης μετατρεψιμότητας και της υποτίμησης της δραχμής).
- Επίσης, ο συγγραφέας προσθέτει πληροφορίες σχετικά με:
  1. τις «παράπλευρες απώλειες» αυτής της οικονομικής πολιτικής (Αλέξανδρος Διομήδης),
  2. την επιφύλαξη από την πλευρά της ελληνικής κυβέρνησης να μπει η Ελλάδα επίσημα στο χώρο της «κλειστής οικονομίας».

ΘΕΜΑ Δ1

α. Σχολικό βιβλίο, Α. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΛΑΤΕΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (1821-1843) / 3. Τα πρώτα ελληνικά κόμματα / γ. Το ρωσικό κόμμα, σελίδες 66-68

1§: Σε αντίθεση με τις σχετικά ασαφείς θέσεις... Δύναμη με ορθόδοξο χριστιανικό δόγμα.

2§: Χαρακτηριστικό του ρωσικού κόμματος ήταν ... θρησκευτικό συναίσθημα των Ελλήνων.

3§: [...] Όλοι αυτοί απαιτούσαν την ίδρυση ... στην ψήφιση συνταγμάτων.

4§: Το ιδιαίτερο πρόβλημα που έβλεπε το κόμμα ... οι ναπαίοι άσκησαν έντονη αντιπολίτευση.

Πληροφορίες από κείμενο Α

- Επιβεβαιώνεται η αντίθεση του ρωσικού κόμματος στο «αυτοκέφαλο» της ελληνικής εκκλησίας.
- Επισημαίνεται η αστάθεια των πολιτικών θέσεων του ρωσικού κόμματος και η εξάρτησή τους από τις διαθέσεις του βασιλιά.

Πληροφορίες από κείμενο Β

- Επιβεβαιώνεται η σχέση Ελλάδας – Ρωσίας μέσω του κοινού θρησκευτικού δόγματος και η εκμετάλλευση της σχέσης αυτής από το ρωσικό κόμμα στην προσπάθειά του για προσέλκυση οπαδών.
- Επίσης, ο συγγραφέας προσθέτει πληροφορίες σχετικά με:
  1. την πεποίθηση των «ναπαίων» ότι η Ρωσία είχε τη δύναμη να «εκδιώξει» τους Τούρκους από την ευρύτερη περιοχή της Βαλκανικής,
  2. την αρχηγία του κόμματος από τον Θ. Κολοκοτρώνη, ο οποίος τάχθηκε κατά της θέσπισης Συντάγματος, θεωρώντας ότι ο ελληνικός λαός δεν ήταν ακόμα ώριμος.

Πληροφορίες από κείμενο Γ

- Ο συγγραφέας τονίζει ότι οι Έλληνες ανέκαθεν πίστευαν ότι μια μεγάλη δύναμη και ιδιαίτερα η Ρωσία θα τους απελευθέρωνε από τους Τούρκους. Δικαιολογεί αυτή τη θέση του κάνοντας αναφορά σε ιστορικά γεγονότα όπως στα Ορλοφικά και στη συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή, τα οποία ενδυνάμωσαν τις σχέσεις Ελλήνων και Ρώσων.

Επισήμανση

Στην αξιοποίηση του κειμένου Γ θα μπορούσε να προστεθεί και η ιστορική γνώση προερχόμενη από την ενότητα Β. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 19ο ΑΙΩΝΑ/ 2. Η εμπορική ναυτιλία, σελίδα 20: «Στη διάρκεια του 18ου αιώνα, παρατηρήθηκε ... ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους.»

- β. Σχολ. βιβλίο, Α. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΛΑΤΕΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (1821-1843) / 3. Τα πρώτα ελληνικά κόμματα / γ. Το ρωσικό κόμμα, σελίδα 66

3§: Με το κόμμα αυτό συμπαρατάχθηκαν, ... μετά τη δολοφονία του απολύθηκαν.

Πληροφορίες από κείμενο Δ

- Επιβεβαιώνεται η υπερβολή του ρωσικού κόμματος να θεωρεί ότι η ορθόδοξη πίστη και η εκκλησία αντιμετώπιζαν κινδύνους.
- Επισημαίνεται το συνεχώς διευρυνόμενο κοινωνικό έρεισμα του ρωσικού κόμματος (λαϊκές τάξεις, κοσμικοί, κληρικοί).